

การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

สุวิทย์ เบี้ยวโกฏี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2555

การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

สุวิทย์ เบี้ยวโกฏ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2555

**A STUDY OF THE READINESS IN EXTERNAL QUALITY SURVEILLANCE
OF SCHOOLS UNDER OFFICE OF KHON KAEN EDUCATIONAL
SERVICE AREA 5**

SUWIT BIAOGOT

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E.2555 (2012)**

หัวข้อสารนิพนธ์	: การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5
ชื่อนักศึกษา	: สุวิทย์ เบี้ยวโกฏี
สาขาวิชา	: การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สถาพร ชันโต
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: พระมหาไกรวรรณ ชินทศุติโย (ดร.)
ปีการศึกษา	: 2555

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามทัศนะของครู 2) เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามทัศนะของครู ที่มีเพศ ประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงเรียนต่างกัน และ3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามทัศนะของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 273 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบที (t-test) สถิติทดสอบเอฟ (F-test) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ครูมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการศึกษารองลงมาคือด้านการประกันคุณภาพภายใน และด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านผลการจัดการศึกษา

2) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีเพศ ต่างกันและปฏิบัติการสอนใน โรงเรียนขนาด ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ไม่แตกต่างกัน

3) ครูผู้สอนได้ให้ข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพ ภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่สำคัญดังนี้คือ 1) ควรจัดกิจกรรมหรือหาวิธีพัฒนานักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 2) ควรเพิ่มจำนวน บุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก 3) ครูควรเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มาก ยิ่งขึ้น 4) ควรจัดระบบสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันสามารถนำมาใช้ได้ทันที และ 5) ครูควรทำวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน

Thematic Title : **A Study of the Readiness in External Quality Surveillance of Schools Under office of Khon kaen Educational Service Area 5**

Student's Name : **Suwit Biaogot**

Department : **Educational Administration**

Advisor : **Asst.Prof.Dr. Sathaporn Khanto**

Co-Advisor : **Phramaha Kraiwan Chinatattiyo (Dr.)**

Academic Year : **B.E.2555 (2012)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows; 1) to study the readiness in External Quality Surveillance of Schools Under office of Khon kaen Educational Service Area 5 by teachers' opinion. 2) to compare the readiness in External Quality Surveillance of Schools Under office of Khon kaen Educational Service Area 5 by teachers' opinion with sex, experience of work and school size and 3) to study the suggestions about the readiness in External Quality Surveillance of Schools Under office of Khon kaen Educational Service Area 5 by teachers' opinion. The sampling units were 273 teachers in Khonkaen Educational Service Area 5 academic year 2554. The tools used for data collection were questionnaires ; Statistics for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and One-way ANOVA . If there was different, it was analyzed by Scheffe's Method.

The results of research were found as follows :

1) Teachers' opinion towards the readiness in External Quality Surveillance of Schools Under office of Khon kaen Educational Service Area 5 in over all image was high level, considering each aspect, it was also in high level arranged from high to low; Educational Administration, Internal Assessment, Child center leaning Management and the result of Educational management.

2) The comparison of teachers' opinion toward the readiness in External Quality Surveillance of Schools Under office of Khon kaen Educational Service Area 5 by experience of work found that teachers' opinion had significantly different at .05, the readiness in External Quality Surveillance of Schools Under office of Khon kaen Educational Service Area 5 by sex found that teachers' opinions had not significantly different.

3) Important suggestion from school teacher under office of Khonkaen Educational Service Area 5, 1) including the activities or develop students who weak in leaning. 2) increasing the number of teachers for small-size school. 3) develop teachers for classroom management. 4) make information system up to date and 5) encourage teachers to research and develop learning aids and student learning

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ เพราะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณสถาบัน องค์กร และบุคคลที่ได้ให้ความช่วยเหลือดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสานและคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และแนวทางการเขียนสารนิพนธ์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ทุกท่าน ที่เสียสละเวลาอันมีค่าช่วยเติมเต็มให้สารนิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร จันทร์โต อาจารย์ที่ปรึกษา และพระมหาไกรวรรณ ชินทศดิโย (ดร.) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำ สละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้ได้สารนิพนธ์ที่ถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่ที่อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดี ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะและอื่นๆ ในการทำสารนิพนธ์ ครั้งนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คุณค่า และคุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากสารนิพนธ์นี้ ขอสัมฤทธิ์ผลนั้นเป็นสิ่งบูชาพระคุณของ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ของจงได้รับส่วนแห่งความดีนี้ทุกท่านเทอญ

สุวิทย์ เบี้ยวโกฏี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภาพ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 การประกันคุณภาพการศึกษา	7
2.2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	10
2.3 การประเมินภายนอก	19
2.4 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545	27
2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	29
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	36

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	37
	3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
	3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	37
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
	3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	39
	3.5 ตัวแปรที่ศึกษา	41
	3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
	3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล	43
	3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
	4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
	4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	46
	4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
	ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	47
	ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมิน คุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 5	48
	ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	53
	ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินภายนอก ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5	73
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	74
	5.1 สรุปผลการวิจัย	75
	5.2 อภิปรายผลการวิจัย	77
	5.3 ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม		82

ภาคผนวก	85
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	86
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	93
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ	95
ภาคผนวก ง แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	99
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	106
ภาคผนวก ฉ คำสัมประสิทธิ์อัลฟา	108
ประวัติผู้วิจัย	111

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	กลุ่มตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	26
ตารางที่ 3.1	การจัดหมวดหมู่ของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามเพศ	47
ตารางที่ 4.2	จำนวนและร้อยละของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	47
ตารางที่ 4.3	จำนวนและร้อยละของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามขนาดโรงเรียน	48
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็น ของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยรวม	48
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็น ของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผลการจัดการศึกษา	49
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็น ของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการบริหารจัดการศึกษา	51
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็น ของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	52
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็น ของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการประกันคุณภาพภายใน	53

ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม จำแนกตามเพศ	54
ตารางที่ 4.10	การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม จำแนกตามเพศ	54
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา จำแนกตามเพศ	55
ตารางที่ 4.12	การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา จำแนกตามเพศ	55
ตารางที่ 4.13	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามเพศ	56
ตารางที่ 4.14	การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามเพศ	56

ตารางที่ 4.15	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามเพศ	57
ตารางที่ 4.16	การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามเพศ	57
ตารางที่ 4.17	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามเพศ	58
ตารางที่ 4.18	การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามเพศ	58
ตารางที่ 4.19	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่นเขต 5 โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	59
ตารางที่ 4.20	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	59

ตารางที่ 4.21	การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครู ที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')	60
ตารางที่ 4.22	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	61
ตารางที่ 4.23	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	61
ตารางที่ 4.24	การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครู ที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)	62
ตารางที่ 4.25	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	62
ตารางที่ 4.26	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	63

ตารางที่ 4.27	การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	63
ตารางที่ 4.28	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามประสบการณ์	64
ตารางที่ 4.29	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	64
ตารางที่ 4.30	การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครู ที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	65
ตารางที่ 4.31	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	66
ตารางที่ 4.32	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	66

ตารางที่ 4.33	การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครู ที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)	67
ตารางที่ 4.34	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียน	68
ตารางที่ 4.35	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียน	68
ตารางที่ 4.36	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน	69
ตารางที่ 4.37	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน	69
ตารางที่ 4.38	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน	70
ตารางที่ 4.39	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน	70

ตารางที่ 4.40	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	71
ตารางที่ 4.41	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	71
ตารางที่ 4.42	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	72
ตารางที่ 4.43	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	72

สารบัญแผนภาพ

		หน้า
แผนภาพที่ 2.1	แสดงการบริหารคุณภาพงาน “การหมุนวัฏจักร PDCA”	15
แผนภาพที่ 2.2	แสดงการประกันคุณภาพตามกระบวนการบริหารคุณภาพงาน ด้วย วัฏจักรเดมมิ่ง (Deming Cycle : PDCA)	16
แผนภาพที่ 2.3	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารคุณภาพงาน ด้วยวัฏจักรเดมมิ่ง (Deming Cycle : PDCA) กับระบบการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	17
แผนภาพที่ 2.5	แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	36

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้โลกไร้พรมแดน และกระแสผลักดันต่างๆ ทุกประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก เพื่อให้ประเทศไทยยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรีในสังคมโลกบนพื้นฐานแห่งความเป็นไทย ทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาคนและคุณภาพของคน โดยเห็นว่าคนเป็นเหตุปัจจัยสำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ

สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่สนองจากสถาบันครอบครัวที่เป็นแหล่งพัฒนาคนให้มีความรู้ออกไปใช้ชีวิตในสังคม การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นเรื่องจำเป็นที่รัฐจะต้องดำเนินการ โดยจะต้องให้การศึกษามีคุณภาพแก่ประชาชน เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ซึ่งถ้าสถาบันการศึกษา หรือโรงเรียนสามารถดำเนินการตามเป้าหมายดังกล่าวได้บรรลุ คือการให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา

เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552–2561) มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้โดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 บัญญัติไว้ว่าให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

กฎกระทรวง พ.ศ. 2553 ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาได้ กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัดตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติที่ให้สถานศึกษายึด หลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน โดยดำเนินการดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งตามกฎกระทรวงดังกล่าว และเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554 – 2558) โรงเรียนหรือสถานศึกษาถือว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพสถานศึกษาอย่างแท้จริงมิใช่เพียงเพื่อผ่านการประเมิน แต่เป็นการพัฒนาการศึกษาสู่มาตรฐานที่สังคมไทยคาดหวัง โดยเฉพาะกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพภายนอกนั้นควรเป็นกระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยการเชื่อมโยงประสานงานอย่างเป็นระบบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีจำนวนสถานศึกษาที่จะรับการประเมินภายนอกสถานศึกษารอบที่สาม ระดับขั้นพื้นฐาน ปี 2554 จำนวน 71 แห่ง จึงเป็นเรื่องที่ผู้วิจัยในฐานะผู้มีส่วนรับผิดชอบต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสนใจที่จะศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยคาดว่าผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะช่วยให้สถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามทัศนะของครู

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามทัศนะของครู ที่มีเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียนต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามทัศนะของครู

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ครูที่มี เพศ ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกแตกต่างกัน

1.3.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกแตกต่างกัน

1.3.3 ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูใน โรงเรียนที่ขอรับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา รอบที่สาม ปี 2554 จำนวน 71 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 982 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยใช้กรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จำกัด ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐาน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านผลการจัดการศึกษา
2. ด้านการบริหารจัดการศึกษา

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. ด้านการประกันคุณภาพภายใน

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่ขอรับการประเมินคุณภาพภายนอกในปี 2554 จำนวน 71 แห่ง ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 22 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านขนวน โรงเรียนบ้านหนองนาคำ โรงเรียนหนองขามวิทยาคาร โรงเรียนชุมชนชุมแพ โรงเรียนบ้านชุมแพ โรงเรียนบ้านหนองคะเน โรงเรียนนาหนองทุ่มวิทยาคม โรงเรียนหนองกุงพิทยาคม โรงเรียนชุมชนโนนหันวันครู โรงเรียนหนองกรุงชนสาร โสภณและโรงเรียนโคกไม้้งาม โรงเรียนบ้านนาคำแก่งเหลือง โรงเรียนอนุบาลภูเวียง โรงเรียนชุมชนบ้านโพนสว่างดอนโมง โรงเรียนบ้านยางคำ โรงเรียนบ้านหว่า โรงเรียนบ้านโนนทอง โรงเรียนชุมชนหนองเรือ โรงเรียนชุมชนวังเพิ่มและโรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว โรงเรียนบ้านโคกไม้้งามส่งเสริมวิทยา โรงเรียนบ้านใหม่โสภณสัมภพ โรงเรียนบ้านผาขาม และโรงเรียนอ่างทองพิทยาคม โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 34 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองเขียดมิตรภาพที่ 205 โรงเรียนบ้านหนองไผ่นาคี โรงเรียนก้องอุดมวิทยาคาร โรงเรียนบ้านหนองศาลา โรงเรียนบ้านหอย (รัฐราษฎร์รังสรรค์) โรงเรียนโนนงามศึกษา โรงเรียนบ้านโคกสูง โรงเรียนบ้านนาชุมแสง โรงเรียนบ้านอ่างศิลา โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น โรงเรียนโสภณศึกษาและโรงเรียนบ้านหนองโน โรงเรียนจตุรคามรังสรรค์ โรงเรียนบ้านเมืองเก่า โรงเรียนบ้านกง (ประชานุกูล) โรงเรียนบ้านหนองแวงภูเขา โรงเรียนหนองแสงวิทยา สรรค์ โรงเรียนโนนสะอาดพิทยา โรงเรียนบ้านโคกกลางโนนคูณ โรงเรียนบ้านสำราญหินลาด โรงเรียนบ้านหนองตาไถ่ตลาดหนองแก โรงเรียนบ้านโนนทันวิทยา โรงเรียนบ้านหนองไผ่คู่สิตประชาสรรค์ โรงเรียนบ้านขนวนนคร โรงเรียนบ้านฟ้าเหลือง โรงเรียนบ้านเม็ง โรงเรียนชีพออนุสรณ์ โรงเรียนบ้านโนนคอม โรงเรียนบ้านปากกล้วย โรงเรียนหนองแหว่ววังมนศึกษา โรงเรียนบ้านโนนสว่างท่ากระปือ โรงเรียนอนุบาลสีชมพู โรงเรียนบ้านท่าช้าง โรงเรียนบ้านซำยาง และโรงเรียนบ้านหนองไฮ-วังขอนยม โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 15 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนโคกสูงสำราญ โรงเรียนบ้านค้อ (เคนราษฎร์บำรุง) โรงเรียนหนองโพนนาหม้อ โรงเรียนบ้านไคร้พูน โรงเรียนบ้านกุดขอนแก่น โรงเรียนสวนกล้วยห้วยชันวิทยาคาร โรงเรียนบ้านนาแพงราษฎร์สามัคคี โรงเรียนบ้านโนนจันห้วยแสงพรสวรรค์ โรงเรียนบ้านกุดจิมพิทยาคาร โรงเรียนบ้านโคกสูงวิทยานุกูล โรงเรียนบ้านท่าศาลาครูราษฎร์วิทยา โรงเรียนบ้านนาหว่า โรงเรียนชุมชนบ้านสี่แยกโนนหัวนา โรงเรียนบ้านหนองโก และโรงเรียนบ้านท่าช้างน้อยโนนสวรรค์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.5.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.5.2 ทำให้ทราบผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ของครูที่มีเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน ต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.5.4 ทำให้ได้ข้อมูลผลการศึกษาซึ่งสามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินภายนอกของสถานศึกษาให้ดีขึ้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การประเมินคุณภาพภายนอก หมายถึง กระบวนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน โดยผู้ประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในรอบที่ 3 (พ.ศ. 2554 – 2558)

ความพร้อม หมายถึง ความครบถ้วนสมบูรณ์ของการปฏิบัติงานของโรงเรียนในแต่ละด้านตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ด้านผลการจัดการศึกษา หมายถึง คุณภาพผู้เรียนที่เกิดจากการจัดการศึกษาที่เป็นพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมจริยธรรม รวมถึงวัฒนธรรมการดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมอย่างมีความสุข

ด้านการบริหารจัดการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการของสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ ยั่งยืนและต่อเนื่อง

ด้านการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

ด้านการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อที่ 14

เพศ หมายถึง เพศกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นชาย และหญิง

ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่ขอรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่สาม ปีการศึกษา 2554 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยแบ่งเป็นกลุ่ม คือ 1. ต่ำกว่า 10 ปี 2. 10-20 ปี และ 3. 21 ปีขึ้นไป

ขนาดโรงเรียน หมายถึง การจำแนกสถานศึกษาโดยยึดจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ แบ่งเป็น 3 ประเภท ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. ขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 121 คน
2. ขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน
3. ขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 300 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานการกำหนดแนวคิดในการศึกษา ดังรายละเอียดของเนื้อหาตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- 2.1 การประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2.3 การประเมินคุณภาพภายนอก
- 2.4 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การประกันคุณภาพการศึกษา

2.1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ให้ความสำคัญการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม¹

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก, พิมพ์ครั้งที่ 5, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด, 2545), หน้า 23.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะยกมาตรฐานของโรงเรียนต่างๆ ที่ยังไม่เข้ามาตรฐานผลักดันให้ได้มาตรฐาน สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้²

สุรัฐ ศิลปะอนันต์ กล่าวว่า iva การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการกำหนดมาตรฐานให้สูงแล้วเข้าถึงมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยประเมินความสำเร็จของผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามหลักสูตร การมีเป้าหมายชัดเจนและการกำหนดระบบ 2 ระบบ คือความรับผิดชอบ (Accountability) และการวัดผล (Measurement) จะเป็นเครื่องกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและความคาดหวัง³

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาหมายถึงการให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าโรงเรียนเอกชนมีแนวการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน สอดคล้องกับหลักการ นโยบายและจุดเน้นของแผนการศึกษาของรัฐ และโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อคุณภาพการศึกษาที่ดีของผู้เรียนแต่ละคนและทุกคน⁴

สงบ ลักษณะ ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการวางแผนและกระบวนการจัดการของผู้ที่รับผิดชอบจัดการศึกษา ที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้ครบถ้วนตามมาตรฐานที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงกับความมุ่งหวังของสังคม⁵

เข้มทอง สิริแสงเลิศ ได้สรุปความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาหมายถึงการรับประกันคุณภาพของกระบวนการบริหารงานของโรงเรียน ได้มีการวางแผนการทำงานและดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผลผลิตของโรงเรียนมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานทางการศึกษา และตรงตามความต้องการของผู้รับบริการได้ตลอดเวลา⁶

²สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์, อ่างใน ปรีชา รุ่งเรือง, ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกกรอบที่สองของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), 2550, หน้า 12.

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

⁵เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึงการบริหารการศึกษาตามปกติที่มุ่งหวังปรับปรุงให้ดีขึ้น⁷

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนามาตรฐานของสถาบันให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เกี่ยวข้องว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาที่ได้มีการพัฒนาขึ้นอยู่ในขณะนี้ มีแนวคิดเพื่อส่งเสริมและเสนอแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยมีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอนดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน

2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

3. การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดในระดับเขตพื้นที่การศึกษาฯ และระดับกระทรวง ซึ่งถึงแม้จะเป็นบุคคลภายนอก แต่ก็ยังถือว่าเป็นการประเมินภายใน เพราะดำเนินการโดยหน่วยงานที่อยู่ในสายการบริหารของสถานศึกษาซึ่งจะดำเนินการตรวจเยี่ยมและประเมินสถานศึกษาเป็นระยะๆ ตามกำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพ อันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นขององค์การมหาชน⁸

จึงสรุปได้ว่า ในการดำเนินการเพื่อให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาควรมีการศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานตามแนวคิดหลักได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ

⁷เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

⁸สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก, อ่างแล้ว, หน้า 23.

2.2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น⁹

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดหลักการของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับการจัดการศึกษาที่ใช้หลักการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาโดยที่ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเองและบริหารใช้หลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น รัฐจึงกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และใช้หลักการในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมิน และการประเมินคุณภาพทางการศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติมี 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้

จากมาตรฐานการศึกษาของชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเพื่อยกระดับการศึกษาของประเทศให้เกิดประโยชน์กับประชาชนไทยทุกคนและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยนำมาจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ประกาศให้สถานศึกษาทุกแห่งที่เปิดสอนระดับดังกล่าวใช้เป็นเป้าหมายการพัฒนา โดยสถานศึกษาต้องนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเป็นเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษา อย่างไรก็ตามเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานการศึกษาตามบริบทและความต้องการของท้องถิ่นให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและเอกลักษณ์ของสถานศึกษาโดยกำหนดให้เหมาะสมครอบคลุมสาระการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและท้องถิ่น

⁹กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, (กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545), หน้า 6.

2. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

สถานศึกษาควรจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษายขนาดใหญ่และขนาดกลางควรมีคณะทำงานทำหน้าที่วางแผน ติดตามตรวจสอบคุณภาพ และจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะทำงานที่มีตัวแทนบุคลากรจากหลายฝ่ายมาร่วมคิดร่วมวางแผนและร่วมติดตาม ตรวจสอบ เก็บข้อมูล ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนครูน้อยมากควร ร่วมกันวางแผน จัดระบบการเก็บและรวบรวมข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา ทำให้ได้ตามแผนที่วางไว้ เพื่อไม่ให้สะสมจนทำไม่สำเร็จเมื่อถึงสิ้นปีการศึกษา

การจัดระบบสารสนเทศข้อมูลของสถานศึกษามีจำนวนมาก เช่น ข้อมูลผู้เรียน ครูและบุคลากร ข้อมูลอาคารและสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ข้อมูลการพัฒนาบุคลากร ข้อมูลทรัพยากร ข้อมูลงบประมาณ ฯลฯ สถานศึกษาควรมีการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ให้ครอบคลุมและข้อมูลมีความสมบูรณ์ นำมาใช้ได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว มีการนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่เสมอ การจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศอาจแบ่งเป็นด้าน เช่น ด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารและการจัดการ และคุณภาพการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ หรือจัดโดยวิธีอื่นที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสม

3. การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา

เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องคำนึงถึงการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำสู่การปฏิบัติได้จริง แผนพัฒนาสถานศึกษาที่ดีควรคำนึงถึงวิธิดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว
2. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนา และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจนและเป็นรูปธรรม
3. กำหนดวิธีการดำเนินงาน โดยอาศัยหลักวิชา หรือผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
4. เสาะหาและประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการได้และระบบไว้ในแผนให้ชัดเจน

5. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคลากรภายในชุมชนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน

7. กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

8. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา

ในการพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษามีโครงการ/กิจกรรม ที่ต้องดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการ ดำเนินงานตามแผนนั้น สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการที่จะทำให้ดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย

5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในศึกษาก็คือการติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา สถานศึกษาควรตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อวางแผนติดตามและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงาน/โครงการ ตลอดปีการศึกษาโดยใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นกรอบการติดตามตรวจสอบ ทั้งนี้ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาอีกด้วย สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปี ดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่องและเป็นระบบ สนับสนุนให้ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและตรวจสอบคุณภาพภายในเกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้

1. วิสัยทัศน์ และภารกิจของสถานศึกษา
2. แผนพัฒนาสถานศึกษา
3. การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
5. การพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนาวิชาชีพครู

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างจริงจัง จะช่วยให้สถานศึกษามีข้อมูลถูกต้องและเพียงพอในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพการศึกษาในรอบปีถัดไป นอกจากนี้ ผลจากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษายังมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนักการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนให้ตระหนักถึงการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาในระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติอีกทางหนึ่งด้วย

6. การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

จากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาดังกล่าวไว้ข้างต้น สถานศึกษาจะมีข้อมูลสารสนเทศสำหรับประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดได้ด้วย อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาที่มีความพร้อมอาจตั้งคณะทำงานขึ้นทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาก็ได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างระบบการประเมินตนเองอีกทางหนึ่ง การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาต้องครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ปฐมวัย ที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ สถานศึกษาอาจทำการประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยรวม จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนเป็นรายคนเป็นการตรวจสอบและยืนยันคุณภาพผู้เรียนทางด้านวิชาการ โดยขอใช้แบบทดสอบจากองค์กร ที่มีแบบทดสอบที่มาตรฐาน

7. การรายงานคุณภาพประจำปี

การจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพราะการทำงานใดๆ ก็ตาม ต้องมีการรายงานผลและนำผลไปใช้ จึงจะเป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ จึงมีตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

เมื่อจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีเสร็จเรียบร้อยแล้ว สถานศึกษาส่งรายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัดภายในเดือนพฤษภาคมของทุกๆ ปี และส่งให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพสถานศึกษา (สมศ.) เฉพาะในปีที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะนำรายงานของสถานศึกษาทั้งหมดมาสังเคราะห์เป็นภาพรวมระดับเขตพื้นที่ และเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในเดือนกรกฎาคมของทุกๆ ปี จากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะนำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษามาสังเคราะห์เป็นภาพรวมระดับประเทศ นำผลที่ได้มากำหนดเป็นนโยบาย กลยุทธ์ และยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศต่อไป

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ในการทำให้คุณภาพของสถานศึกษาดำรงอยู่อย่างยั่งยืนได้นั้น สถานศึกษาควรตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม อยู่เสมอ โครงการ/กิจกรรมที่ต้องคุ้มค่า และ

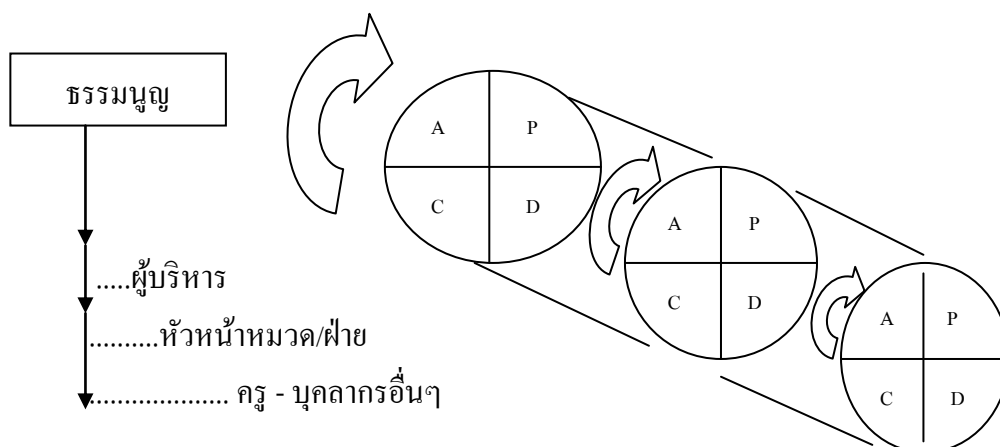
เกิดประโยชน์ส่งผลถึงผู้เรียน การพิจารณาโครงการ/กิจกรรมที่จะทำต่อไปหรือไม่ในการทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อเนื่องนั้น สถานศึกษาต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในหมู่ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา
2. เน้นย้ำหรือกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่างมีระบบ รวมทั้งต้องทำงานอย่างมีเป้าหมาย ทำงานเป็นหมู่คณะ และต้องทำอย่างต่อเนื่อง
3. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ต้องทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือ รู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่รู้ หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบ่งปันความรู้กันตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ หลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่นๆ สถานศึกษาก็จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ตลอดเวลา ผลผลิตขององค์กรแห่งการเรียนรู้เห็นได้จาก 1) ผลสัมฤทธิ์ของงานสูงขึ้น 2) เกิดการพัฒนาคน 3) มีการพัฒนาความรู้และ 4) องค์กรมีศักยภาพสูงขึ้น¹⁰

2.2.1 กระบวนการบริหารคุณภาพงานด้วยวัฏจักรเดมมิง (Deming Cycle)

การบริหารคุณภาพงานด้วยวัฏจักรเดมมิง (Deming Cycle) คือการหมุนของวัฏจักร PDCA ซึ่งเป็นคำย่อมาจาก Plan-Do-Check-Act แปลว่า วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุง เป็นวงจรบริหารจัดการที่ต้องดำเนินการอย่างมีวินัย ให้ครบวงจร เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) ซึ่งแนวคิดวัฏจักร PDCA นี้ วอลท์เตอร์ ชิวฮาร์ต (Walter Schewhart) เป็นผู้พัฒนาขึ้นเป็นคนแรกในปี ค.ศ. 1939 และเอ็ดวาร์ด เดมมิง (Edward Deming) เป็นผู้นำมาเผยแพร่ในประเทศญี่ปุ่นเป็นคนแรกเมื่อปี ค.ศ. 1950 จนเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายทำให้นิยมเรียกวัฏจักรนี้อีกชื่อหนึ่งว่า วัฏจักรเดมมิง (Deming Cycle) นอกจากนี้ โนริอะกิ คะโน ยังได้กล่าวถึง PDCA ว่าเป็นวัฏจักรแห่งการบริหาร ส่วน ฮิโตะชิ คูเม กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของ PDCA ซึ่งเป็นกิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพนั้น มิใช่เพียงแค่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงด้วย การป้องกันมิให้เกิดผลเสียซ้ำซ้อน เรื้อรัง พร้อมกับการยกระดับมาตรฐานให้สูงขึ้นในแต่ละรอบของ PDCA มิใช่เป็นแค่วงแหวนที่เบนราบหากแต่เป็นขดลวดที่ม้วนได้สูงขึ้นเรื่อยๆ ดังแผนภาพที่ 2.1

¹⁰สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545), หน้า 11 – 14.

แผนภาพที่ 2.1 แสดงการบริหารคุณภาพงาน การหมุนวัฏจักร PDCA

เอ็ดวาร์ด เดมมิ่งได้เสนอขั้นตอนของการบริหารคุณภาพงาน วัฏจักรเดมมิ่ง (Deming Cycle) ไว้ 4 ขั้นตอน

1. การจัดทำและวางแผน (Plan) ได้แก่

1.1 ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อควบคุม (Control Item)

ซึ่งตามปกติได้แก่ Q-C-D-S-M-E (Quality Cost Delivery Safety Morale Environment)

1.2 กำหนดเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ

1.3 กำหนดวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การปฏิบัติตามแผน (Do) ได้แก่

2.1 หาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้นด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือศึกษาด้วยตนเอง

2.2 ดำเนินการตามวิธีที่กำหนด

2.3 เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม

3. การติดตามประเมินผล (Check) ได้แก่

3.1 ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่

3.2 ตรวจสอบว่าค่าที่วัดได้ (ของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่

3.3 ตรวจสอบว่า (ของหัวข้อควบคุม) ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

4. การกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน (Act) ได้แก่

4.1 ถ้าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน ก็หามาตรการแก้ไข

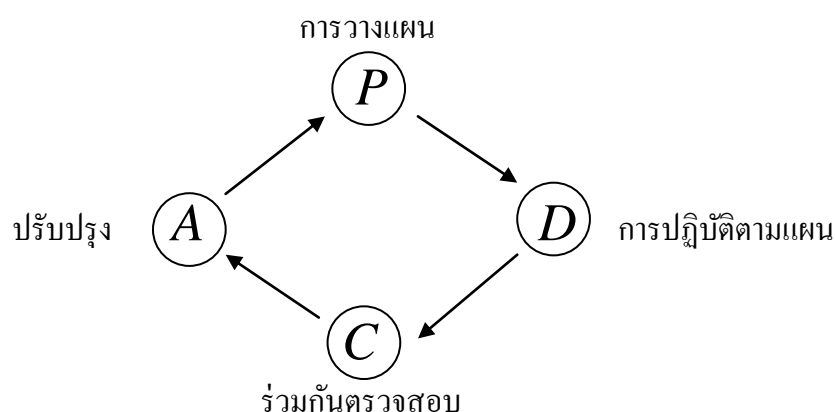
4.2 ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอเพื่อ

มิให้เกิดปัญหาซ้ำซ้อนขึ้นอีก

4.3 ปรับปรุงกระบวนการทำงานและเอกสารวิธีทำงานมาตรฐาน¹¹

2.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และแนวคิดกระบวนการบริหารคุณภาพงานด้วยวัฏจักรเดมมิ่ง (Deming Cycle)

ถ้าพิจารณาแนวคิดเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพซึ่งประกอบด้วย 1) การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน 2) การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่มาตรฐานกำหนด 3) การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง และการประเมินคุณภาพการบริหารคุณภาพงานด้วยวัฏจักรเดมมิ่ง (Deming cycle; PDCA) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan : P) การปฏิบัติตามแผน (Do : D) การตรวจสอบ (Check : C) และการปรับปรุง (Act : A) จะเห็นว่ามี ความสอดคล้องกัน ดังแผนภาพที่ 2.2

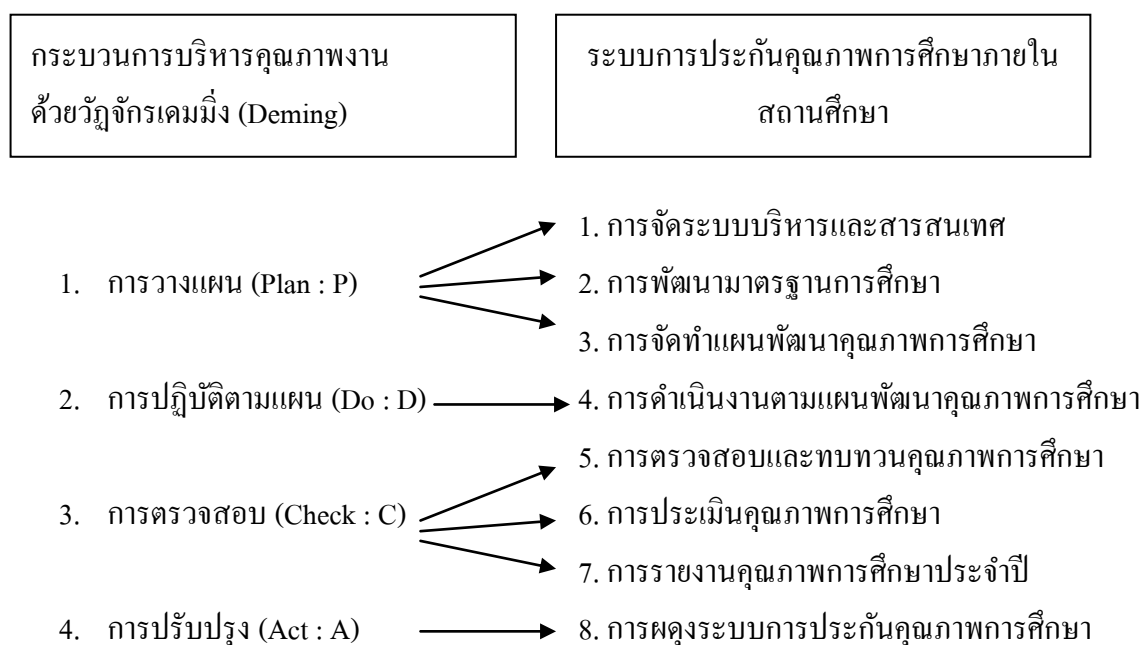
แผนภาพที่ 2. 2 แสดงวงจรการประกันคุณภาพตามกระบวนการบริหารคุณภาพงาน ด้วยวัฏจักรเดมมิ่ง (Deming Cycle : PDCA)

จากแผนภาพข้างต้น การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพ คือ กระบวนการบริหารคุณภาพงานด้วยวัฏจักรเดมมิ่ง (Deming Cycle) โดยการควบคุมคุณภาพ คือ การที่สถานศึกษาต้องร่วมกันวางแผน และดำเนินการตามแผน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มี

¹¹รุ่ง แก้วแดง, ประกันคุณภาพการศึกษา : ทุกคนทำได้ไม่ยาก, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2546), หน้า 13 - 14.

คุณภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา ส่วนการตรวจสอบคุณภาพ คือการที่สถานศึกษาต้องร่วมกันตรวจสอบ เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา เมื่อสถานศึกษามีการตรวจสอบตนเองแล้ว หน่วยงานในเขตพื้นที่และต้นสังกัดก็เข้ามาช่วยติดตามและประเมินคุณภาพเพื่อให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาอบอุ่นใจและเกิดความตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพอยู่เสมอ

ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีความสอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการบริหารงานคุณภาพด้วยวัฏจักรเดมมิ่ง (Deming cycle : PDCA) ดังแสดงในแผนภาพที่ 2.3

แผนภาพที่ 2.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารคุณภาพงานด้วยวัฏจักรเดมมิ่ง (Deming Cycle : PDCA) กับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากแผนภาพข้างต้น จะเห็นว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีความสอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการบริหารงานคุณภาพด้วยวัฏจักรเดมมิ่ง (Deming cycle : PDCA) คือ

1. ขั้นวางแผน (Plan : P) ได้แก่ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do : D) ได้แก่ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. **ขั้นตรวจสอบ (Check : C)** ได้แก่ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

4. **ขั้นปรับปรุง (Act : A)** ได้แก่การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา¹²

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับแนวคิดกระบวนการบริหารงานคุณภาพด้วยวัฏจักรเดมมิง (Deming cycle : PDCA) ซึ่งประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพ ถ้านำแนวคิดไปประยุกต์ใช้ก็จะทำให้สามารถขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปในแนวทางที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอก

ตามมาตรา 48 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่มาตรา 49 ของพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันระบุถึงการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ว่า ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการควบคุมดูแลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้ระบบการประกันคุณภาพภายในจึงต้องดูแลทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output/Outcome) ซึ่งต่างจากการประเมินคุณภาพภายนอกที่เน้นการประเมินผลการจัดการศึกษา ดังนั้นความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอกจึงเป็นสิ่งจำเป็น

สรุปการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกเป็นเครื่องมือของหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาและ ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดโดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียน เป็นการสร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน

¹²จรัส นองมาก, การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้องและมีความสุข, (นครปฐม : พิสิกส์เซนเตอร์, 2545), หน้า 23 – 24.

2.3 การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองเพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อันจะนำไปสู่ความมีมาตรฐานทางการศึกษาและเป็นที่ยอมรับในระดับสากลต่อไปซึ่งรูปแบบและวิธีการดำเนินการจะเป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยมีหลักการสำคัญในการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ประการ คือ

1. เป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องการตัดสินใจว่าถูกผิด
2. ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง (Evidence-Base) และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability)
3. มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมาย และหลักการการศึกษาของชาติ โดยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย แต่ยังคงมีความหลากหลายในทางปฏิบัติที่สถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพสถานศึกษาและ ผู้เรียน
4. มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมและประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตร มากกว่าการกำกับและควบคุม
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพ และการพัฒนาการจัดการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง¹³

ในรอบแรกของการประเมินคุณภาพภายนอก (พ.ศ. 2544–2548) เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน จะมีเพียงชุดเดียวสำหรับการประเมินสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งทุกสังกัด ทุกขนาดและทุกเขตพื้นที่ การเข้าไปประเมินสถานศึกษาในรอบแรกจะเป็นการยืนยันสภาพการดำเนินงานตามข้อมูลหรือร่องรอยหลักฐานที่สถานศึกษาจัดเก็บด้วยวิธีการที่สถานศึกษากำหนดขึ้น และร่องรอยหรือข้อมูลที่ผู้ประเมินภายนอกเก็บเพิ่มเติม โดยจะไม่มีการตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาในลักษณะสรุปรวมว่าผ่านหรือไม่ผ่าน รับรองหรือไม่รับรอง แต่จะเป็นการเปรียบเทียบ

¹³สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม**, (กรุงเทพมหานคร : แม็ทซ์พอยท์, 2554), หน้า 76.

การดำเนินงานระหว่างมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นๆ ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง แก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งของตนเองให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การประเมินคุณภาพภายนอกยังเป็นกระบวนการที่สร้างสรรค์และเป็นกัลยาณมิตรมิใช่การจับผิดการดำเนินงานของหน่วยงานหรือผู้บริหาร ผลการประเมินภายนอกจะนำไปใช้เป็นสารสนเทศประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมหรือสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานทั่วกัน มิได้มีเป้าหมายหลักเพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาให้คุณให้โทษแก่ผู้เกี่ยวข้อง

การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ.2549–2553) เป็นการประเมินตามวัตถุประสงค์ของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกาของการจัดตั้งสำนักงานโดยให้นำผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและสมศ.จะประเมินรอบสาม (พ.ศ. 2554–2558) ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโดยพิจารณาจากผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบมากกว่ากระบวนการ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละสถานศึกษา¹⁴

2.3.1 มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก

คำว่า มาตรฐาน ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หมายถึงสิ่งที่ถือเป็นหลักสำหรับเทียบเคียง และมาตรา 4 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายไว้ว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องทำให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับส่งเสริมดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอก และเป็นแนวทางให้หน่วยงานและสถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่างๆ เพิ่มขึ้น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้หลักการ ประชุมเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2543 มีทั้งหมด 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ

¹⁴ประมวล นาควิมล, “การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 1” ,วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม), 2547, หน้า 21.

1. มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน มี 12 มาตรฐาน 38 ตัวบ่งชี้ เน้นพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยมุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถตามศักยภาพและมีความสุข

2. มาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการ มี 6 มาตรฐาน 29 ตัวบ่งชี้ เน้นในด้านกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนการสอน

3. มาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัย มี 9 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้ เป็นการกำหนดคุณลักษณะหรือสภาพความพร้อมของผู้บริหาร ครู หลักสูตร อาคารสถานที่ และชุมชน

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาขั้นพื้นฐาน(ประกาศใช้พ.ศ. 2548-สิ้นปีการศึกษา 2553) ประกอบด้วย

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน (8 มาตรฐาน 35 ตัวบ่งชี้)

- มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
- มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
- มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์
- มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
- มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
- มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

มาตรฐานด้านการเรียนการสอน (2 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้)

- มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบหมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ดีและมีครูเพียงพอ
- มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา (6 มาตรฐาน 35 ตัวบ่งชี้)

- มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารและพัฒนา
องค์กร อย่างเป็นระบบครบวงจร

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้
ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มตามศักยภาพ

มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ (2 มาตรฐาน 4 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบันทาง
วิชาการ และองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้ (ประกาศใช้วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554)

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนา
ตนเอง อย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ
แก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้
และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิด
ประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาท
หน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น

มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม

มาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น¹⁵

มาตรฐานและตัวชี้วัดการประเมินภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558)

ตัวบ่งชี้ที่ 1	ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
ตัวบ่งชี้ที่ 2	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
ตัวบ่งชี้ที่ 3	ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
ตัวบ่งชี้ที่ 4	ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น
ตัวบ่งชี้ที่ 5	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
ตัวบ่งชี้ที่ 6	ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ตัวบ่งชี้ที่ 7	ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา
ตัวบ่งชี้ที่ 8	พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายใน โดยสถานศึกษาและต้นสังกัด
ตัวบ่งชี้ที่ 9	ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา

¹⁵สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณา, พิมพ์ครั้งที่ 4, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจุดทอง จำกัด, 2550), หน้า 19 - 21.

- ตัวบ่งชี้ที่ 10 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา
- ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา
- ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

หลักเกณฑ์การกำหนดตัวบ่งชี้

การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการพัฒนาตัวบ่งชี้ 3กลุ่มตัวบ่งชี้คือกลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานกลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม ให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 38 ซึ่งกำหนดให้สำนักงานทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาแต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่องดังต่อไปนี้คือ

- 1) มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา
- 2) มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา
- 3) มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- และ 4) มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน ดังนี้

1. มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ประเมินมาตรฐานนี้ด้วยตัวบ่งชี้พื้นฐาน 5 ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ 2 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม 1 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้พื้นฐาน

1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
4. ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์

1. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา

2. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่ออันเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

ผลการดำเนินการ โครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา

2. มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 39 ระบุว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการงบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง โดยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ประเมินมาตรฐานนี้ด้วยตัวบ่งชี้พื้นฐาน 1 ตัวบ่งชี้และตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม 1 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

3. มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 24 ระบุว่า จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกันส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกสถานการณ์ การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ประเมินมาตรฐานนี้ด้วยตัวบ่งชี้พื้นฐาน 1 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 48 ระบุว่า ให้นำหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ประเมินมาตรฐานนี้ด้วยตัวบ่งชี้พื้นฐาน 1 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้พื้นฐาน

พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด¹⁶

ตารางที่ 2.1 กลุ่มตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวบ่งชี้		มาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ
กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน	1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	มาตรฐานที่ 1 ผลการจัดการศึกษา
	2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	
	3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	
	4. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	
	5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	
	6. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	มาตรฐานที่ 3 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

¹⁶สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม, อ่างแก้ว, หน้า 18.

ตารางที่ 2.1 แสดงกลุ่มตัวบ่งชี้เพื่อประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (ต่อ)

ตัวบ่งชี้		มาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ
กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน	7. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการศึกษา
	8. พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายใน โดยสถานศึกษาและต้นสังกัด	มาตรฐานที่ 4 การประกันคุณภาพภายใน
กลุ่มตัวบ่งชี้ อัตรลักษณ์	9. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	มาตรฐานที่ 1 ผลการจัดการศึกษา
	10. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่ออันเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	
กลุ่มตัวบ่งชี้ มาตรการส่งเสริม	11. ผลการดำเนินงาน โครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา	มาตรฐานที่ 1 ผลการจัดการศึกษา
	12. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการศึกษา

2.4 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาดังนี้

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่ กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติม ในส่วนที่พิจารณาเห็นว่า เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าว รับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือคณะกรรมการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข¹⁷

¹⁷สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม, อ้างแล้ว, หน้า 16.

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาสรุปได้ว่า ให้สถานศึกษาในทุกระดับ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเริ่มจากการประกันคุณภาพภายในหรือการประเมินตนเอง (Self Study Report) เพื่อเป็นการรองรับการประกันคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งจะมีการประเมินในทุกๆ 5 ปี

2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 120 หมู่ที่ 9 ถ.มลิวรรณ ต.ชุมแพ อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2556 ตามมาตรา 6 ที่กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 7 กลุ่มงาน กับ 1 หน่วย และ 1 ศูนย์ คือ กลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มส่งเสริมและจัดการศึกษา กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน หน่วยตรวจสอบภายใน และศูนย์ ICT จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชากรในวัยเรียนของพื้นที่บริการ 7 อำเภอ มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 3,095 ตารางกิโลเมตร จำแนกตามขนาดพื้นที่เป็นรายอำเภอ ดังนี้ อำเภอชุมแพ 510 ตารางกิโลเมตร อำเภอภูผาม่าน 284 ตารางกิโลเมตร อำเภอภูเวียง 621 ตารางกิโลเมตร อำเภอเวียงเก่า 286 ตารางกิโลเมตร อำเภอหนองเรือ 673 ตารางกิโลเมตร อำเภอสีชมพู 529 ตารางกิโลเมตร และอำเภอหนองนาคำ 192 ตาราง มีโรงเรียนในสังกัดรวมทั้งสิ้น 260 โรง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 41,479 คน มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 3,115 คน (ปีการศึกษา 2554) ในด้านการปกครองประกอบด้วยเขตการปกครองระดับท้องถิ่น 601 หมู่บ้าน 54 ตำบล 9 เทศบาล และมีองค์การบริหารส่วนตำบล 54 แห่ง¹⁸

¹⁸สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5, เกียรติยศเราสร้างเองได้, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทเอกพิมพ์ไท จำกัด, 2555), หน้า 22.

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นอกจากแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าวมาแล้ว ยังมีผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาดังจะกล่าวต่อไปนี้

ชาญเจริญ ชื้อชวกรกุล ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรับการประเมินภายนอกรอบที่สองของโรงเรียนโป่งหลวงวิทยา รัชมังคลาภิเษก จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบที่ 2 ของโรงเรียนโป่งหลวงวิทยา รัชมังคลาภิเษก จังหวัดลำปาง มีมาตรฐาน 4 ด้าน คือ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา และมาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี แต่มีมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 2 มาตรฐานคือ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ และมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ที่มีผลอยู่ในระดับพอใช้ ปัญหาที่สำคัญที่สุดในด้านคุณภาพผู้เรียนคือ ผู้เรียนขาดความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ คิดไตร่ตรองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ข้อเสนอแนะคือ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ และควรจัดกิจกรรมหรือหาวิธีพัฒนานักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำให้สูงขึ้น¹⁹

ประมวล นาควิมล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า 1) ระดับของการดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ทั้ง 3 ระยะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 การดำเนินงานก่อนการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระยะที่ 2 การดำเนินงานระหว่างการรับการประเมินคุณภาพภายนอก และระยะที่ 3 การดำเนินงานหลังการรับการประเมินภายนอก พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ระยะ เมื่อพิจารณาจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่

¹⁹ชาญเจริญ ชื้อชวกรกุล, “การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรับการประเมินภายนอกรอบที่สองของโรงเรียนโป่งหลวงวิทยา รัชมังคลาภิเษก จังหวัดลำปาง” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2549, 108 หน้า.

เกี่ยวข้องพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายนอกในระดับมากที่สุด โดยรวมและรายด้านเช่นเดียวกันกับบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายนอกในระดับมากที่สุด โดยรวมและรายด้าน 2) บุคลากรที่เกี่ยวข้องจำแนกตามบทบาทหน้าที่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายนอกทั้ง 3 ระยะ โดยรวมไม่แตกต่างกัน²⁰

วรัญญา ชัยพิกุล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหาด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา และการดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีความพร้อมในระดับน้อย การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความพร้อมระดับปานกลาง สำหรับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความพร้อมในระดับมาก ส่วนปัญหาที่พบคือ การขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการจัดเก็บข้อมูล บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ภาระงานมากเกินไปปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผน การขาดการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง²¹

วันทนี รอดอิว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรีที่มีต่อมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับการประเมินภายนอก ผลการศึกษาพบว่า 1. ความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ที่มีต่อมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยกระบวนการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

²⁰ประมวล นาควิมล, “การศึกษาการดำเนินงานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม), 2547, 66 หน้า.

²¹วรัญญา ชัยพิกุล, “ความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหาด จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2545, 68 หน้า.

ส่วนด้านปัจจัย และด้านผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยลดลงมาตามลำดับ 2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรีที่มีต่อมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับการประเมินภายนอก ระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่าโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติที่ .05²²

สุจิตรา ภาคภูมิ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า 1) สถานศึกษาในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ มีความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้านพบว่ามีความพร้อมในมาตรฐานด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนมาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกทุกด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในประเภทของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน 4) ข้าราชการครูที่มีการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในทุกด้านไม่แตกต่างกัน²³

ชูชาติ สุนทรอินทร์และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตาก พบว่า 1) ความพร้อมเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตาก อยู่ในระดับ

²²วันทีนิ รอดอ้าว, “ความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรีที่มีต่อมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับการประเมินภายนอก”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง), 2545, 106 หน้า.

²³สุจิตรา ภาคภูมิ, “การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี), 2547, 117 หน้า.

ปานกลาง 2) โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง²⁴

วินัย เหมืองหม้อ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนที่พร้อมรับการประเมินภายนอกกับโรงเรียน ที่ไม่เสนอตนเองที่จะขอรับการประเมินภายนอก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพด้านการตรวจสอบสภาพโรงเรียน ด้านการจัดทำแผน ด้านการนำแผนสู่การปฏิบัติ ด้านการตรวจสอบเพื่อการประเมิน อยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบ สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนที่พร้อมรับการประเมินภายนอกกับ โรงเรียนที่ไม่เสนอตนเองที่ขอรับการประเมินภายนอก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อุดรดิตถ์ มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ด้านการตรวจสอบสภาพโรงเรียน ด้านการ จัดทำแผน ด้านการนำแผนสู่การปฏิบัติ ด้านการตรวจสอบเพื่อการประเมินแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05²⁵

ยੰนยงค์ สูงงาม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการ ประเมินภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเจ้าหมื่น จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านผลผลิตได้มีการ พัฒนาและส่งเสริมสุขภาพร่างกาย อารมณ์ ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมและทักษะกระบวนการ ทางปัญญาของผู้เรียน แต่การดำเนินงานยังขาดประสิทธิภาพเนื่องจากครูยังขาดเทคนิคการสอนที่ เน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ การแสวงหาความรู้และการสร้างนิสัยในตนเอง

ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านกระบวนการ มีการจัด โครงสร้างองค์กรและการบริหาร จัดระบบสารสนเทศ มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บุคลากร ในสถานศึกษามีส่วนร่วม มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แต่ยังขาดการ สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาในการเรียนการสอน

²⁴ชูชาติ สุนทรอินทร์และคณะ, “ความพร้อมเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตาก”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร), 2544, 121 หน้า.

²⁵วินัย เหมืองหม้อ, “สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์), 2546, 134 หน้า.

ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านปัจจัย ผู้บริหารสถานศึกษา การมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ มีการจัดทำสาระหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูในการประกันคุณภาพการศึกษาแต่ครูยังขาดความกระตือรือร้นในการปรับเปลี่ยนวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนให้เกิดกระบวนการคิดขาดการสร้างเครื่องวัดผลและประเมินผลผู้เรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ความต้องการด้านผลผลิต ต้องการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยผู้เรียนให้มีจริยธรรมที่ดีงาม มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ประหยัดทรัพยากรและห่วงใยในสภาพแวดล้อมและมีความเสียสละต่อส่วนรวม ปัญหาในการดำเนินงานคือ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูยังขาดการพัฒนาวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การถ่ายทอดอย่างเป็นระบบ และยังขาดการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน

ความต้องการด้านกระบวนการคือ การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อการบริหารโรงเรียนอย่างครบถ้วนและครอบคลุมทุกด้าน ต้องการให้ชุมชนร่วมกำหนดการจัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนและร่วมตรวจสอบและประเมินผล ส่วนปัญหาคือการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาถ่ายทอดแก่ผู้เรียนยังไม่ต่อเนื่อง

ความต้องการด้านปัจจัย คือ การพัฒนาบุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็ง มีการส่งเสริมอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ส่วนปัญหาคือ ผู้บริหารขาดการสร้างขวัญกำลังใจและการพัฒนาจิตใจของบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความตระหนักในพัฒนาการ จัดการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา

แนวทางเบื้องต้นในการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบตามเกณฑ์มาตรฐาน ด้านผลผลิตควรเน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การมีความฉลาดทางอารมณ์ พัฒนาการทางสมองมุ่งให้เกิดทักษะกระบวนการคิด ด้านกระบวนการ ควรเน้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานและทำงานเป็นทีม พัฒนาบุคลากรโดยการสร้างความตระหนักในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ควรพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การกำหนดเกณฑ์วัดผลและประเมินผลผู้เรียนควรพัฒนากระบวนการทางปัญญาและทางสังคมแก่ผู้เรียน มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ควรมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบการ

ปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายโดยใช้กระบวนการของวงจรควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle : PDCA)²⁶

วรพล จำปาภา ได้ศึกษาความพร้อมในการประเมินภายนอกรอบแรกตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมในการประเมินภายนอกรอบแรกตามมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัย อยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับความพร้อมในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05²⁷

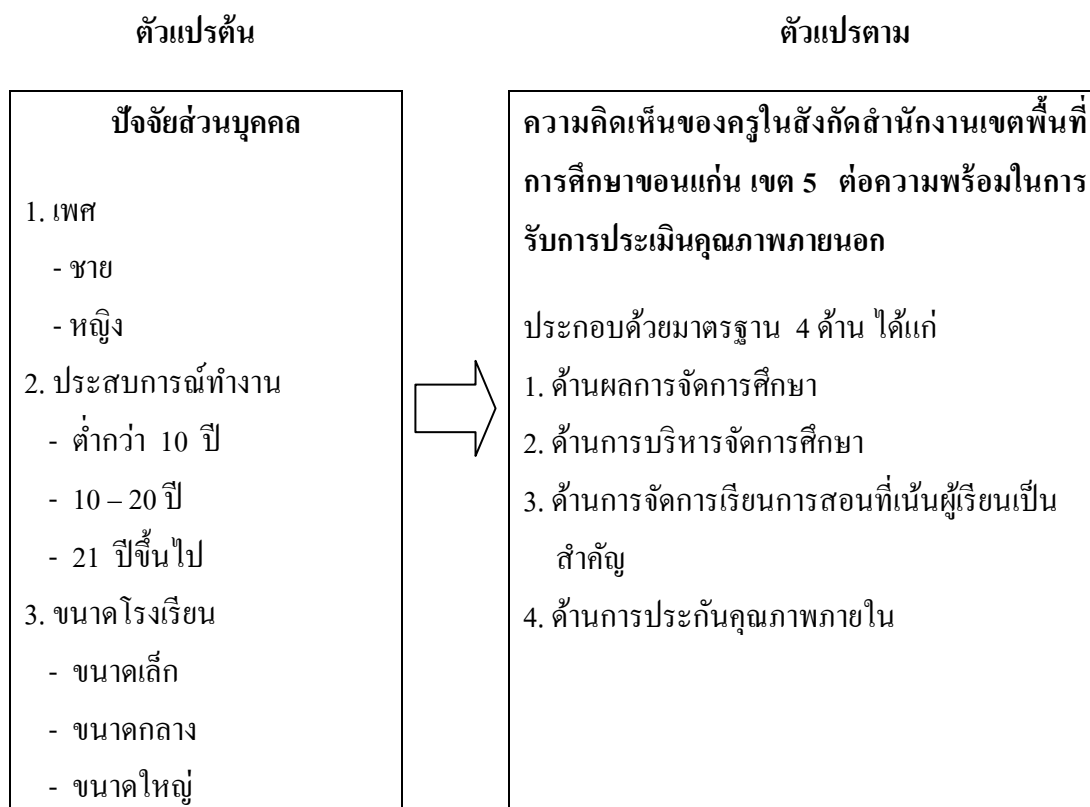
จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น จำเป็นต้องใช้หลักการบริหารจัดการเช่นเดียวกับการบริหารหรือดำเนินกิจการต่าง ๆ ที่ต้องมีการดำเนินงานให้เป็นระบบครบวงจร โดยมีขั้นตอนที่สำคัญประการหนึ่งคือ การประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ อันจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด รวมทั้งมีปัญหาเรื่องใดบ้างที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การวางแผนและการดำเนินงานระยะต่อไปบรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญกับการประเมินผล โดยเฉพาะการประเมินคุณภาพภายนอกจากหน่วยงานที่เป็นกลาง เพราะจะทำให้เกิดกลไกในการตรวจสอบอย่างจริงจัง รวมทั้งกระตุ้นให้หน่วยงานที่จัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับชาติถึงหน่วยงานที่เล็กที่สุดคือสถานศึกษาและภายในห้องเรียนต้องมีการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

²⁶ ยันยงค์ สูงงาม, “การดำเนินประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเจ้าหมื่น จังหวัดลำปาง”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2544, 130 หน้า.

²⁷ วรพล จำปาภา, “การศึกษาความพร้อมในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี), 2546, 111 หน้า.

2.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จึงได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

แผนภาพที่ 2.5 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 ตัวแปรที่ศึกษา
- 3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 982 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 273 คน

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)¹ จากจำนวนครูในโรงเรียนที่ขอรับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับชั้นพื้นฐาน ปี 2554 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 982 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 273 คน แล้วนำมาหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน

¹พิชญ์ ฟองศรี, วิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 4, (กรุงเทพมหานคร : พรอพเพอร์ตี้พรีน จำกัด, 2550), หน้า 109.

(Proportional Systematic random Sampling) เพื่อหากลุ่มตัวอย่างแยกตามขนาดของโรงเรียนตามสูตรดังนี้²

$$n_1 = \frac{n_1}{N} \times n$$

n_1 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละขนาดโรงเรียน

n_1 = จำนวนประชากรในแต่ละขนาดโรงเรียน

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทุกขนาดโรงเรียน

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

ดังนั้นจึงได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจัดเป็นหมวดหมู่ของกลุ่มตัวอย่างในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงการจัดหมวดหมู่ของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนประชากร (n_1)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n_1)
ขนาดเล็ก	213	59
ขนาดกลาง	452	126
ขนาดใหญ่	317	88
รวม	982 (N)	273 (n)

เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนแต่ละขนาดแล้วจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากใช้ชื่อครูในแต่ละขนาดโรงเรียน มาจัดทำสลากแล้วหยิบออกมาครั้งละ 1 ใบจนได้จำนวนครบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

²คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, สถิติเบื้องต้นและการวิจัย, พิมพ์ ครั้งที่ 1, (พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554), หน้า 222.

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยจัดสร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 บัญชีส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ทำงานและขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัย มีจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลของการจัดการศึกษา ด้านการบริหารจัดการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการประกันคุณภาพภายใน

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้

เห็นว่ามีความพร้อมในระดับ มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
เห็นว่ามีความพร้อมในระดับ มาก	มีค่าเท่ากับ	4
เห็นว่ามีความพร้อมในระดับ ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
เห็นว่ามีความพร้อมในระดับ น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
เห็นว่ามีความพร้อมในระดับ น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

3.4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ ตำรา หลักสูตร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถาม 2 ประเภท คือ แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด

3.4.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจนเหมาะสมทั้งเนื้อหาสาระและการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาแล้วนำมาจัดทำเป็นแบบ สอบถาม

3.4.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ

1) นายศิขริน ต้นเจียง 2) ดร.จินตนา ศรีสารคาม 3) นายโกมล สำแดง เพื่อตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถาม

3.4.5 นำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถาม

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ³

โดยที่ +1 แนใจว่าสอดคล้อง
 0 ไม่แนใจว่าสอดคล้อง
 -1 แนใจว่าไม่สอดคล้อง

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .67 ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 28 ข้อใช้ได้จำนวน 28 ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง .67 -1.00

3.4.6 ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง

3.4.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความสอดคล้องของเครื่องมือ

³ ธีระศักดิ์ อุ่ น อารมณฺ์ เลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา: การสร้างและพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549), หน้า 65.

3.4.8 แล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม นำแบบสอบถามทดสอบไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าคงที่ภายในเนื้อหา เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยการใช้สูตร Cronbach⁴ คือ

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ α = สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 k = จำนวนข้อคำถาม
 $\sum S_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

จากสูตรนำไปหาค่าความเชื่อมั่นด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ .833

3.4.9 นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วนำผลการทดสอบ แบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ก่อนนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.10 จัดพิมพ์เครื่องมือเป็นฉบับจริงและนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.11 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3.5 ตัวแปรที่ศึกษา

3.5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1. เพศ
2. ประสบการณ์ทำงาน
3. ขนาดโรงเรียน

⁴บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2545), หน้า 99.

3.5.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก

1. ด้านผลการจัดการศึกษา
2. ด้านการบริหารจัดการศึกษา
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ด้านการประกันคุณภาพภายใน

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ประชากรที่จะศึกษา ประกอบด้วยครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.6.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย ได้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

3.6.2 ติดต่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการดำเนินงานที่สะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6.3 จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถามในแต่ละครั้ง โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในเดือนกุมภาพันธ์ 2554 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 273 ชุด

3.6.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์คืน 273 ชุด

3.6.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ให้ไว้ จัดระบบข้อมูล ตรวจสอบ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปและแปลความหมายค่าเฉลี่ย ของแบบสอบถามความคิดเห็นครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมิน

คุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยใช้เกณฑ์ตามสูตรดังนี้⁵

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{5} = \frac{4}{5} = .80$$

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลผล
4.21 – 5.00	มีความพร้อมในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	มีความพร้อมในระดับ มาก
2.61 – 3.40	มีความพร้อมในระดับ ปานกลาง
1.81 – 2.60	มีความพร้อมในระดับ น้อย
1.00 – 1.80	มีความพร้อมในระดับ น้อยที่สุด

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล โดยหาค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ศึกษาความพร้อมที่มีต่อการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 กับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ด้านเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
4. ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 กับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ด้านประสบการณ์ทำงานและ

⁵สรชัย พิศาลบุตร, *เรียนรู้สถิติและการวิจัยด้วยกรณีศึกษา*, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 43.

ขนาดโรงเรียน โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) หากพบความแตกต่างจะทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffé

5. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้สำหรับการทำวิจัยนี้ ได้แก่

3.8.1 สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.8.2 สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective) ไว้ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับชั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามทัศนะของครู 2) เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับชั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามทัศนะของครูที่มีเพศ ประสบการณ์ทำงานและขนาดของโรงเรียนต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามทัศนะของครู

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรคือครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ขอรับการประเมินคุณภาพภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 982 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีจับสลากรายชื่อ จนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 273 คน แล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้คือ

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	เฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean Squares)
*	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ป้อนข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ตอนที่ 3 การทำสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 นำเสนอในรูปแบบการบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยเรื่องนี้ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ซึ่งมีคุณลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปากกุดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามเพศ

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	147	53.80
หญิง	126	46.20
รวม	273	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 เพศหญิง จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 46.20

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10 ปี	52	19.00
10 – 20 ปี	112	41.00
21 ปีขึ้นไป	109	40.00
รวม	273	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 10–20 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	59	21.60
ขนาดกลาง	126	46.20
ขนาดใหญ่	88	32.20
รวม	273	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 46.20

ตอนที่ 2 ความคิดของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

การวิจัยความคิดของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปากฎดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยรวม

ลำดับที่	ด้าน	ระดับความพร้อม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ด้านผลการจัดการศึกษา	3.79	0.28	มาก
2.	ด้านการบริหารจัดการศึกษา	4.14	0.40	มาก
3.	ด้านการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.85	0.38	มาก
4.	ด้านการประกันคุณภาพภายใน	3.96	0.42	มาก
	รวม	3.93	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านผลการจัดการศึกษา

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผลการจัดการศึกษา

ลำดับที่	ด้านผลการจัดการศึกษา	ระดับความพร้อม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การบันทึกข้อมูลสุขภาพ และผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข	4.05	0.65	มาก
2.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนได้ชื่นชมและซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ และนันทนาการ	3.87	0.77	มาก
3.	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาความประพฤติด้านคุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม	4.12	0.68	มาก
4.	แบบบันทึกคุณลักษณะของผู้เรียนที่เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่ได้รับการตรวจสอบและรับรองจากสถานศึกษา	3.86	0.74	มาก
5.	การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตร	3.80	0.67	มาก
6.	การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	3.95	0.70	มาก
7.	ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา	4.01	0.72	มาก
8.	ความสามารถของผู้เรียนด้านการคิดตามเกณฑ์ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	3.58	0.50	มาก

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผลการจัดการศึกษา (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านผลการจัดการศึกษา	ระดับความพร้อม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
9.	ความสามารถของผู้เรียนในการปรับตัวเข้ากับสังคมตามกำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	3.61	0.52	มาก
10.	ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับชั้น ป.3 ป.6 และ ม.3	3.41	0.55	มาก
11.	โครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	3.58	0.53	มาก
12.	การดำเนินงานเข้าสู่ระบบตามวงจรคุณภาพ (PDCA)	3.70	0.62	มาก
รวม		3.79	0.28	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผลการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาความประพฤติด้านคุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับชั้น ป.3 ป.6 และ ม.3

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการบริหารจัดการศึกษา

ลำดับที่	ด้านการบริหารจัดการศึกษา	ระดับความพร้อม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	มีโครงสร้างการบริหารงาน	4.48	0.65	มาก
2.	มีระบบกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผล	4.25	0.65	มาก
3.	มีองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.05	0.71	มาก
4.	มีกิจกรรมพัฒนาภูมิทัศน์ในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	4.25	0.71	มาก
5.	มีการวิเคราะห์และกำหนดโครงการพัฒนาฯ าระดับตามผลการประเมินในรอบที่สอง	3.86	0.69	มาก
6.	การดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานประจำปีการศึกษา 2554	3.95	0.55	มาก
รวม		4.14	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการบริหารจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีโครงสร้างการบริหารงาน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการวิเคราะห์และกำหนดโครงการพัฒนาฯ าระดับตามผลการประเมินในรอบที่สอง

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ลำดับที่	ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระดับความพร้อม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญตรงกับงานที่ปฏิบัติ	4.07	0.73	มาก
2.	กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาครูเพื่อยกระดับมาตรฐานการเรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ	4.02	0.72	มาก
3.	การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของครูประจำภาคการศึกษา	3.84	0.48	มาก
4.	การประเมินการจัดการเรียนการสอนของครูประจำภาคการศึกษา	3.65	0.58	มาก
5.	การประเมินแบบวัดผลการเรียนรู้ ของครูประจำภาคการศึกษา	3.71	0.49	มาก
รวม		3.85	0.38	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวม อยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญตรงกับงานที่ปฏิบัติ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประเมินการจัดการเรียนการสอนของครูประจำภาคการศึกษา

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการประกันคุณภาพภายใน

ลำดับที่	ด้านการประกันคุณภาพภายใน	ระดับความพร้อม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2554	4.21	0.69	มาก
2.	แต่งตั้งผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผน	4.06	0.76	มาก
3.	ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา	4.01	0.51	มาก
4.	การกำหนดเป้าหมายของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน	3.69	0.59	มาก
5.	ระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการบริหารจัดการ ประกันคุณภาพภายใน	3.84	0.55	มาก
รวม		3.96	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการประกันคุณภาพภายในโดยรวม อยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2554 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ครูที่มี เพศ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์และการทดสอบสมมติฐานปรากฏดังตารางต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	147	3.95	0.29	มาก
หญิง	126	3.92	0.29	มาก
รวม	273	3.93	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยรวม อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	147	3.95	0.29	0.18	0.42
หญิง	126	3.92	0.29		
รวม	273	3.93	0.29		

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	147	3.80	0.27	มาก
หญิง	126	3.78	0.84	มาก
รวม	273	3.79	0.28	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผลการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	147	3.80	0.27	0.41	0.68
หญิง	126	3.78	0.84		
รวม	273	3.79	0.28		

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	147	4.16	0.39	มาก
หญิง	126	4.11	0.41	มาก
รวม	273	4.14	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการบริหารจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	147	4.16	0.39	1.12	0.26
หญิง	126	4.11	0.41		
รวม	273	4.14	0.40		

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	147	3.86	0.39	มาก
หญิง	126	3.84	0.38	มาก
รวม	273	3.85	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	147	3.86	0.39	0.53	0.59
หญิง	126	3.84	0.38		
รวม	273	3.85	0.42		

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	147	3.97	0.42	มาก
หญิง	126	3.94	0.42	มาก
รวม	273	3.96	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	147	3.97	0.42	0.44	0.66
หญิง	126	3.94	0.42		
รวม	273	3.96	0.42		

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10 ปี	52	3.98	0.34	มาก
10 – 20 ปี	112	4.02	0.30	มาก
21 ปีขึ้นไป	109	3.84	0.23	มาก
รวม	273	3.79	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี 10–20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป ความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยรวม อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.20 การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.96	2	0.98	12.22	0.00*
ภายในกลุ่ม	21.62	270	0.08		
รวม	23.58	272			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ประสบการณ์	ต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 3.98$)	10 – 20 ปี ($\bar{X} = 4.02$)	21 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.84$)
ต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 3.98$)	-	0.04	0.14*
10 – 20 ปี ($\bar{X} = 4.02$)	-	-	0.18*
21 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.84$)	-	-	-

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยรวมแตกต่างกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยรวมแตกต่างกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10 ปี	52	3.81	0.34	มาก
11 – 20 ปี	112	3.86	0.28	มาก
21 ปีขึ้นไป	109	3.71	0.22	มาก
รวม	273	3.79	0.28	มาก

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี 10–20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผลการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.23 การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.30	2	0.65	8.67	0.00*
ภายในกลุ่ม	20.18	270	0.08		
รวม	21.48	272			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผลการจัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ประสบการณ์	ต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 3.81$)	10 – 20 ปี ($\bar{X} = 3.86$)	21 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.71$)
ต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 3.81$)	-	0.05	0.10
10 – 20 ปี ($\bar{X} = 3.86$)	-	-	0.15*
21 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.71$)	-	-	-

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 10-20 ปี มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผลการจัดการศึกษา ต่างจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.25 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10 ปี	52	4.20	0.31	มาก
11 – 20 ปี	112	4.21	0.44	มาก
21 ปีขึ้นไป	109	4.04	0.37	มาก
รวม	273	4.14	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี 10–20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป ความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการบริหารจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.26 การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.96	2	0.98	6.30	0.00*
ภายในกลุ่ม	44.99	270	0.16		
รวม	43.95	272			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการบริหารจัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ประสบการณ์	ต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 4.20$)	10 – 20 ปี ($\bar{X} = 4.21$)	21 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.04$)
ต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 4.20$)	-	0.01	0.16
10 – 20 ปี ($\bar{X} = 4.21$)	-	-	0.17*
21 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.04$)	-	-	-

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 10-20 ปี มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการบริหารจัดการศึกษา แตกต่างจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.28 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10 ปี	52	3.92	0.59	มาก
11 – 20 ปี	112	3.94	0.34	มาก
21 ปีขึ้นไป	109	3.74	0.27	มาก
รวม	273	3.86	0.39	มาก

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี 10–20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป ความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.29 การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.64	2	1.32	9.28	0.00*
ภายในกลุ่ม	38.41	270	0.14		
รวม	41.05	272			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ประสบการณ์	ต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 3.92$)	10 – 20 ปี ($\bar{X} = 3.94$)	21 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.74$)
ต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 3.92$)	-	0.02	0.18*
10 – 20 ปี ($\bar{X} = 3.94$)	-	-	0.20*
21 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.74$)	-	-	-

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.31 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10 ปี	52	3.97	0.37	มาก
11 – 20 ปี	112	4.06	0.47	มาก
21 ปีขึ้นไป	109	3.86	0.35	มาก
รวม	273	3.96	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี 10–20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.32 การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามประสบการณ์

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.18	2	1.09	6.41	0.00*
ภายในกลุ่ม	45.93	270	0.17		
รวม	48.11	272			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการประกันคุณภาพภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33 การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ประสบการณ์	ต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 3.97$)	10 – 20 ปี ($\bar{X} = 4.06$)	21 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.86$)
ต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 3.97$)	-	0.09	0.11
10 – 20 ปี ($\bar{X} = 4.06$)	-	-	0.20*
21 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.86$)	-	-	-

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 10-20 ปี มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการประกันคุณภาพภายในแตกต่างจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 3 ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.34 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ขนาดเล็ก	59	3.97	0.28	มาก
ขนาดกลาง	126	3.92	0.28	มาก
ขนาดใหญ่	88	3.95	0.32	มาก
รวม	273	3.94	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.35 การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.13	2	0.07	0.76	0.47
ภายในกลุ่ม	23.45	270	0.09		
รวม	23.58	272			

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.36 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ขนาดเล็ก	59	3.75	0.25	มาก
ขนาดกลาง	126	3.79	0.28	มาก
ขนาดใหญ่	88	3.83	0.29	มาก
รวม	273	3.80	0.28	มาก

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผลการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.37 การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านผลการจัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.28	2	0.14	1.78	0.17
ภายในกลุ่ม	21.19	270	0.08		
รวม	21.47	272			

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผลการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.38 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ขนาดเล็ก	59	4.21	0.44	มาก
ขนาดกลาง	126	4.13	0.37	มาก
ขนาดใหญ่	88	4.10	0.43	มาก
รวม	273	4.14	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการบริหารจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.39 การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.40	2	0.20	1.24	0.29
ภายในกลุ่ม	43.55	270	0.16		
รวม	43.95	272			

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการบริหารจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.40 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ขนาดเล็ก	59	4.21	0.44	มาก
ขนาดกลาง	126	4.13	0.37	มาก
ขนาดใหญ่	88	4.10	0.43	มาก
รวม	273	4.14	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.41 การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.40	2	0.20	1.24	0.29
ภายในกลุ่ม	43.55	270	0.16		
รวม	43.95	272			

จากตารางที่ 4.41 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.42 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ขนาดเล็ก	59	4.01	0.44	มาก
ขนาดกลาง	126	3.93	0.40	มาก
ขนาดใหญ่	88	3.97	0.44	มาก
รวม	273	3.96	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.42 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.43 การวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.28	2	0.14	0.77	0.46
ภายในกลุ่ม	47.83	270	0.18		
รวม	48.11	272			

จากตารางที่ 4.43 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการประกันคุณภาพภายใน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบนั้นได้ตอบแบบสอบถามและได้นำเสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอดังต่อไปนี้

1. ด้านผลการจัดการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ และนักเรียนมีนิสัยติดเกมคอมพิวเตอร์ และได้เสนอแนวทางแก้ปัญหาคือ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมหรือจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ส่วนพฤติกรรมนักเรียนติดเกมคอมพิวเตอร์ ได้เสนอแนวทางแก้ปัญหาคือ ควรส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักประโยชน์และโทษจากการใช้อินเตอร์เน็ตและร่วมมือกับผู้ปกครองในการควบคุม ดูแลการใช้อินเตอร์เน็ตของนักเรียน

2. ด้านการบริหารจัดการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหาคือ ภาระงานในโรงเรียนมากเกินไปทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนและได้เสนอแนวทางแก้ปัญหาคือควรเพิ่มจำนวนบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็กและควรมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเท่าๆ กัน

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้เสนอปัญหาคือ ครูขาดการพัฒนาด้านความรู้ วิทยาการใหม่ๆ ขาดการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน และได้เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาคือ ครูควรเข้ารับการฝึกอบรม/ประชุม สัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น และควรมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ การเรียนรู้ของผู้เรียน

4. ด้านการประกันคุณภาพภายใน ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหาคือ ระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพภายในยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร เสนอแนวทางแก้ปัญหาคือ ควรจัดระบบสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันสามารถนำมาใช้ได้ทันที และควรจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective) ไว้ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามทัศนะของครู 2) เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามทัศนะของครูที่มีเพศ ประสบการณ์ทำงานและขนาดของโรงเรียนต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามทัศนะของครู

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า ข้าราชการครูที่มีเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 982 คน ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 273 คน โดยวิธีเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และใช้วิธีแบ่งสัดส่วนและสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิงได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถแสดงการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามข้อค้นพบ (Fact-Finding) ได้ดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 มีประสบการณ์ทำงาน 10 – 20 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 46.20

5.1.2 ผลการศึกษา ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อความพร้อมในการบริการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 โดยรวม ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผลการจัดการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านผลการจัดการศึกษา ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการบริการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผลการจัดการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาความประพฤติด้านคุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับชั้น ป.3 ป.6 และ ม.3

2. ด้านการบริหารจัดการศึกษา ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการบริการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการบริหารจัดการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีโครงสร้างการบริหารงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการวิเคราะห์และกำหนดโครงการพัฒนาฯ ระดับตามผลการประเมินในรอบที่สอง

3. ด้านการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการบริการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวม อยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญตรงกับงานที่ปฏิบัติ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประเมินการจัดการเรียนการสอนของครูประจำภาคการศึกษา

4. ด้านการประกันคุณภาพภายใน ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการประกันคุณภาพภายใน โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2554 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 ที่มีเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 พบว่า

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

2. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé) พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม แตกต่างกับข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี และ 10 – 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ไม่แตกต่างกัน

5.1.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้เสนอแนะปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา ดังนี้

1. **ด้านผลการจัดการศึกษา** ได้เสนอแนะปัญหาเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ และได้เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา คือ ควรจัดกิจกรรมหรือหาวิธีพัฒนานักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. **ด้านการบริหารจัดการศึกษา** ได้เสนอแนะปัญหา คือ ภารกิจการงานมากเกินไปทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผน และได้เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา คือ ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก
3. **ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ** ได้เสนอแนะปัญหา คือ ครูขาดการพัฒนาด้านความรู้วิทยาการใหม่ๆ และได้เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา คือ ครูควรเข้ารับการฝึกอบรม/ประชุม สัมมนา เพื่อพัฒนาการเรียน การสอนให้มากยิ่งขึ้น
4. **ด้านการประกันคุณภาพภายใน** ได้เสนอแนะปัญหา คือ ระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพภายในยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร และได้เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา คือ ควรจัดระบบสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันสามารถนำมาใช้ได้ทันที

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้อภิปรายผลจากการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.2.1 ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงได้เตรียมคู่มือเอกสาร การอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา ประกอบกับผู้บริหารโรงเรียน มีความตระหนัก และมีความสนใจการประกันคุณภาพการศึกษามาโดยตลอด และยังได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นอย่างดี รวมทั้งมีการสร้างแรงจูงใจให้ครูในโรงเรียนเกิดความตระหนักในการเตรียมความพร้อมในการรับการ

ประเมินคุณภาพภายนอก ด้วยเหตุนี้ระดับความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมจึงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายันต์ ขาวผ่อง ที่ได้ศึกษาระดับการเตรียมความพร้อมปัญหาอุปสรรคของการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง พบว่า การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับ การประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ประกาศใช้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ครูจึงเข้าใจกระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และการประเมินคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้ทำการประเมินมาแล้ว 2 ครั้งในระยะเวลา 10 ปี จึงทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ไม่แตกต่างกัน

2. จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม แตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี และ 10 – 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นเรื่องค่อนข้างละเอียด เพราะต้องศึกษาคู่มือที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการในการประเมิน ตลอดจนมาตรฐานและตัวบ่งชี้ให้เข้าใจ ดังนั้นในการทำความเข้าใจกับเรื่องเหล่านี้จะต้องใช้เวลาในการศึกษาพอสมควร ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 21 ปีขึ้นไป

ไป ส่วนใหญ่จะมีอายุค่อนข้างมากและเคยผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกมาบ้างแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก นำเบื้อและต้องรับภาระอันหนักเพื่อเตรียมพร้อมรับการประเมิน ทำให้ไม่กระตือรือร้นเท่าที่ควร นอกจากนี้ในการเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ บางครั้งต้องอาศัยเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการทำงานซึ่งบางคนไม่ถนัดในเรื่องเหล่านี้ จึงเป็นผลให้เกิดความแตกต่างในความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่าซึ่งส่วนใหญ่มีความสามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้ดีกว่า คล่องตัวในการทำงานและกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เข้าใจในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาได้รวดเร็ว ทำให้การเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นเรื่องที่ง่ายเพราะเข้าใจในหลักเกณฑ์ วิธีการประเมินได้ชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ **วรพล จำปาภา** ได้ศึกษาความพร้อมในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกตามมาตรฐานการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 แตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่า สถานศึกษาทุกแห่งทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ก็ต้องเตรียมการด้านการวางแผนรองรับการประเมินตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ มีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ตรวจสอบประเมินผล ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติที่สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งเตรียมพร้อมเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก จึงทำให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนทั้ง 3 ขนาดมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประมวล นาควิมล** ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผลโดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 เตรียมพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยดำเนินการตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินของสำนักรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จำกัด ทำความเข้าใจในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนด ตลอดจนเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละมาตรฐานแล้วนำสู่การปฏิบัติโดยมุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นหลักพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้มีความพร้อมเพื่อรับการประเมินภายนอก เมื่อพิจารณารายด้านมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านผลการจัดการศึกษา ควรจัดกิจกรรมหรือหาวิธีการ พัฒนานักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น พัฒนาผลการจัดการศึกษาให้มีความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับมากที่สุด จัดโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียนและให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการบริหารจัดการศึกษา ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก ควรนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบที่สองมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดโครงการหรือกิจกรรมในการพัฒนากระดับผลการประเมินในรอบสามให้มีผลการประเมินในระดับดีขึ้นไป

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูควรเข้ารับการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงวิธีการสอนและเทคนิคต่างๆ ที่จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาผู้เรียน

4. ด้านการประกันคุณภาพภายใน ควรจัดระบบสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันสามารถนำมาใช้ได้ทันที จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษา โดยมีการรับการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่องทุก 3 ปี เพื่อส่งเสริมให้ผลการประเมินภายในของสถานศึกษามีความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

1. ควรวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอก
3. ควรวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาหลังจากได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก

บรรณานุกรม

1. หนังสือภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.

จำรัส นองมาก. การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้องและมีความสุข. นครปฐม : พิสิกส์ เซนเตอร์, 2545.

ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณฺ์เลิศ. เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและพัฒนา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.

นิภา เมธธาวิชัย. วิทยาการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2543.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2545.

พิสนุ ฟองศรี. วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : พรอพเพอร์ตี้พริ้นจำกัด, 2550.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. คณาจารย์. สถิติเบื้องต้นและการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554.

รุ่ง แก้วแดง. ประกันคุณภาพการศึกษา : ทุกคนทำได้ไม่ยาก. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2546.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2540.

สรชัย พิศาลบุตร. เรียนรู้สถิติและการวิจัยด้วยกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ มหานคร : จูนพับลิชชิ่ง, 2548.

ส่งศรี ชมภูวงศ์. การวิจัย. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2547.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันจน เขต 5. เกียรติยศเราสร้างเองได้. กรุงเทพมหานคร : บริษัทเอกพิมพ์ไท จำกัด, 2555.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด, 2545.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). **คู่มือการประเมินภายนอก รอบสาม (พ.ศ.2554 – 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร, 2554.
 _____. **มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : บริษัทจุดทอง จำกัด, 2550.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

ชาญเจริญ ชื่อชวกรกุล. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรับการประเมินภายนอกที่สองของโรงเรียนโป่งหลวงวิทยา รัชมิ่งคลาสิก เชียงด้าปาง. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.

ชูชาติ สุนทรอินทร์และคณะ. ความพร้อมเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตาก. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2544.

ประมวล นาควิมล. การศึกษาการดำเนินงานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตร - มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครปฐม, 2547.

ปรีชา รุ่งเรือง. ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่สองของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1- 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550.

ย่นยงค์ สูงงาม. การดำเนินประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเจ้าหมื่น จังหวัดด้าปาง. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550.

วรพล จำปาภา. การศึกษาความพร้อมในการประเมินคุณภาพภายนอกแรกตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2546.

- วรัญญา ชัยพิกุล. ความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.
- วันทีนี รอดอ้อ. ความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรีที่มีต่อ
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับการประเมินภายนอก. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร-**
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, 2545.
- วินัย เหมือนหม้อ. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต**
วิทยาลัย : สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์, 2546.
- สุจิตรา ภาคภูมิ. การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2547.
- อดุลย์ แสงมุกดา. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองผำโลก
สวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร-**
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2549.

3) เอกสารอื่นๆ

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. **คู่มือการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน**
สถานศึกษา. ขอนแก่น : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5, 2554.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม □□□

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การขอนแก่น เขต 5

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและโปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ ผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านเป็นความลับและนำเสนอผลการวิจัยเป็นลักษณะภาพรวม โดยจะไม่มีผลกระทบทต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น แต่ในทางตรงกันข้ามข้อมูลที่ท่านตอบจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้ประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

แบบสอบถามชุดนี้ มีจำนวน 6 หน้า ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากอนแก่น เขต 5 แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านผลการจัดการศึกษา
- 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา
- 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 4) ด้านการประกันคุณภาพภายใน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากอนแก่น เขต 5 ตามที่เสนอแนะของคุณ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายสุวิทย์ เบี้ยวโกฏิ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามทัศนะของครู

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย \surd ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

- 5 หมายถึง ระดับความพร้อมมากที่สุด
4 หมายถึง ระดับความพร้อมมาก
3 หมายถึง ระดับความพร้อมปานกลาง
2 หมายถึง ระดับความพร้อมน้อย
1 หมายถึง ระดับพร้อมน้อยที่สุด

ประเด็นคำถาม	ระดับความพร้อม					สำหรับผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
1. ด้านผลการจัดการศึกษา						
1. การบันทึกข้อมูลสุขภาพ และผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข						[] V4
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนได้ชื่นชมและซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ และนันทนาการ						[] V5
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพด้านคุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม						[] V6
4. แบบบันทึกคุณลักษณะของผู้เรียนที่เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่ได้รับการตรวจสอบและรับรองจากสถานศึกษา						[] V7
5. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตร						[] V8

ประเด็นคำถาม	ระดับความพร้อม					สำหรับผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
6. การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน						[] V9
7. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา						[] V10
8. ความสามารถของผู้เรียนด้านการคิดตามเกณฑ์ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551						[] V11
9. ความสามารถของผู้เรียนในการปรับตัวเข้ากับสังคมตามกำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551						[] V12
10. ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับชั้น ป.3 ป.6 และม.3						[] V14
11. โครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา						[] V15
12. การดำเนินงานเข้าสู่ระบบตามวงจรคุณภาพ (PDCA)						[] V16
2. ด้านการบริหารจัดการศึกษา						
13. มีโครงสร้างการบริหารงาน						[] V17
14. มีระบบกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผล						[] V18
15. มีองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษา						[] V19
16. มีกิจกรรมพัฒนาภูมิทัศน์ในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน						[] V20
17. มีการวิเคราะห์และกำหนดโครงการพัฒนาฯ ระดับตามผลการประเมินในรอบที่สอง						[] V21
18. การดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานประจำปีการศึกษา 2554						[] V22

ประเด็นคำถาม	ระดับความพร้อม					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
19. การพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญตรงกับงานที่ปฏิบัติ						[] V23
20. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาครูเพื่อยกระดับมาตรฐานการเรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ						[] V24
21. การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของครูประจำภาคการศึกษา						[] V25
22. การประเมินการจัดการเรียนการสอนของครูประจำภาคการศึกษา						[] V26
23. การประเมินแบบวัดผลการเรียนรู้ ของครูประจำภาคการศึกษา						[] V27
4. ด้านการประกันคุณภาพภายใน						
24. แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2554						[] V28
25. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผน						[] V29
26. ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา						[] V30
27. การกำหนดเป้าหมายของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน						[] V31
28. ระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการบริหารจัดการประกันคุณภาพภายใน						[] V32

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา การเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

1. ด้านผลการจัดการศึกษา

ปัญหา.....

.....

แนวทางแก้ปัญหา.....

.....

2. ด้านการบริหารจัดการศึกษา

ปัญหา.....

.....

แนวทางแก้ปัญหา.....

.....

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปัญหา.....

.....

แนวทางแก้ปัญหา.....

.....

4. ด้านการประกันคุณภาพภายใน

ปัญหา.....

.....

แนวทางแก้ปัญหา.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นายศิขริน ตันเจียง

- ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)
วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ
- ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 5 อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

2. ดร.จินตนา ศรีสารคาม

- กศ.บ. (การบริหารการศึกษา)
- ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
- ศษ.ด. (บริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไผ่ศึกษา อำเภอบ้านไผ่
จังหวัดขอนแก่น

3. นายโกมล สำแดง

- ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกง (ประชานุกูล)
อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

ภาคผนวก ค

หนังสือขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 6012/ว015

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
 ราษฎร์คณิงตำบลในเมือง
 อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น 40000

6 มกราคม 2555

เรื่องขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร นายศิขริน ต้นเจียง

ด้วย นายสุวิทย์ เบี้ยวโกฏี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษา วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314205018 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 5 ” ในการนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รักษาการแทนรองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6012/ว015

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
 ราชบุรีคณิงตำบลในเมือง
 อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น 40000

6 มกราคม 2555

เรื่องขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร ดร.จินตนา ศรีสารคาม

ด้วย นายสุวิทย์ เบี้ยวโกฏ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษา วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314205018 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 5 ” ในการนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รักษาการแทนรองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6012/ว015

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
 ราชบุรีคณิงตำบลในเมือง
 อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น 40000

6 มกราคม 2555

เรื่องขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร นายโกมล สำแดง

ด้วย นายสุวิทย์ เบี้ยวโกฏี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษา วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314205018 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 5 ” ในการนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รักษาการแทนรองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ภาคผนวก ง

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

คำชี้แจง

1) แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและโปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ ผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านเป็นความลับและนำเสนอผลการวิจัยเป็นลักษณะภาพรวมโดยจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น แต่ในทางตรงกันข้ามข้อมูลที่ท่านตอบจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้ประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2) แบบสอบถามชุดนี้ มีจำนวน 6 หน้า ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

- 1) ด้านผลการจัดการศึกษา
- 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา
- 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 4) ด้านการประกันคุณภาพภายใน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายสุวิทย์ เบี้ยวโกฏิ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

3) วิธีการประเมิน ให้ทำ $\sqrt{\quad}$ ลงในช่องระดับการประเมิน 3 ระดับ ดังนี้

- วัดได้ (+1) หมายถึง มีความสอดคล้องกับคำนิยาม
 ไม่แน่ใจ (0) หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับคำนิยาม
 วัดไม่ได้ (-1) หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับคำนิยาม

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.	เพศ 1. ชาย 2. หญิง	1	1	1	3	1
2.	ประสบการณ์ทำงาน 1. ต่ำกว่า 10 ปี 2. 10 – 20 ปี 3. 21 ปีขึ้นไป	1	1	1	3	1
3.	ขนาดโรงเรียน 1. ขนาดเล็ก 2. ขนาดกลาง 3. ขนาดใหญ่	1	1	1	3	1

ตอนที่ 2 การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	1. ด้านผลการจัดการศึกษา					
1	การบันทึกข้อมูลสุขภาพ และผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข	1	1	1	3	1
2	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน ได้ชื่นชมและซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ และนันทนาการ	1	1	1	3	1
3	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาความประพฤติด้านคุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม	1	1	1	3	1
4	แบบบันทึกคุณลักษณะของผู้เรียนที่เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่ได้รับการตรวจสอบและรับรองจากสถานศึกษา	1	1	0	2	0.67
5	การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตร	1	1	1	3	1
6	การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	1	1	1	3	1
7	ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา	1	1	1	3	1
8	ความสามารถของผู้เรียนด้านการคิดตามเกณฑ์ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	1	1	1	3	1

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
9	ความสามารถของผู้เรียนในการปรับตัวเข้ากับสังคมตามกำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	1	1	1	3	1
10	ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับชั้น ป.3 ป.6 และ ม.3	1	1	1	3	1
11	โครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	1	1	1	3	1
12	การดำเนินงานเข้าสู่ระบบตามวงจรคุณภาพ (PDCA)	1	1	1	3	1
2. ด้านการบริหารจัดการศึกษา						
13	มีโครงสร้างการบริหารงาน	1	1	1	3	1
14	มีระบบกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผล	1	1	1	3	1
15	มีองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	1	1	1	3	1
16	มีกิจกรรมพัฒนาภูมิทัศน์ในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1
17	มีการวิเคราะห์และกำหนดโครงการพัฒนาฯ ระดับตามผลการประเมินในรอบที่สอง	1	1	1	3	1
18	การดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานประจำปีการศึกษา 2554	1	1	1	3	1
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
19	การพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญตรงกับงานที่ปฏิบัติ	1	1	1	3	1

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
20	กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาครูเพื่อยกระดับมาตรฐานการเรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ	1	1	1	3	1
21	การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของครูประจำภาคการศึกษา	1	1	1	3	1
22	การประเมินการจัดการเรียนการสอนของครูประจำภาคการศึกษา	1	1	1	3	1
23	การประเมินแบบวัดผลการเรียนรู้ของครูประจำภาคการศึกษา	1	0	1	2	0.67
ด้านการประกันคุณภาพภายใน						
24	แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2554	1	1	1	3	1
25	แต่งตั้งผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผน	1	1	1	3	1
26	ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา	1	1	1	3	1
27	การกำหนดเป้าหมายของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน	1	1	1	3	1
28	ระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการบริหารจัดการประกันคุณภาพภายใน	1	1	1	3	1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามที่เสนอของครู

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	ด้านผลการจัดการศึกษา	1	1	1	3	1
2	ด้านการบริหารจัดการศึกษา	1	1	1	3	1
3	ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	1	1	1	3	1
4	ด้านการประกันคุณภาพภายใน	1	1	1	3	1

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน งานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. 043-241495

ที่ ศธ 6012/ว274 วันที่ 12 มีนาคม 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการ โรงเรียน

ด้วย นายสุวิทย์ เบี้ยวโกฏิ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314205018 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร โดยมี ผศ.ดร.สถาพร ชันโต เป็นที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และพระมหาไกรวรรณ ชินทศดิโย(ดร.) เป็นที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าว เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รักษาการแทนรองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ฉ
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale	Scale	Corrected	
	Mean	Variance	Item-	Alpha
	if Item	if Item	Total	if Item
	Deleted	Deleted	Correlation	Deleted
ข้อ1	107.5333	51.8437	.1117	.8367
ข้อ2	107.5667	47.0816	.5359	.8201
ข้อ3	107.4667	50.8092	.2033	.8339
ข้อ4	107.6333	47.8264	.5035	.8218
ข้อ5	107.5667	48.7368	.4865	.8231
ข้อ6	107.6000	49.9034	.3297	.8287
ข้อ7	107.6000	51.3517	.1475	.8361
ข้อ8	108.0000	49.3793	.5126	.8233
ข้อ9	107.9333	51.2368	.2533	.8309
ข้อ10	108.0333	52.3782	.0567	.8384
ข้อ11	107.9000	50.9897	.2946	.8298
ข้อ12	107.7000	50.3552	.2738	.8308
ข้อ13	106.9667	50.3092	.3299	.8287
ข้อ14	107.1000	50.0931	.3167	.8292
ข้อ15	107.2667	48.7540	.4204	.8253
ข้อ16	107.1000	48.5069	.5038	.8223
ข้อ17	107.5667	47.2885	.6042	.8180
ข้อ18	107.4667	53.6368	-.0830	.8393
ข้อ19	107.3667	46.5161	.7194	.8137
ข้อ20	107.5000	47.7069	.5108	.8214

ข้อ21	107.7000	50.9069	.3301	.8289
ข้อ22	107.8000	48.0966	.6001	.8194
ข้อ23	107.7333	53.2368	-.0254	.8385
ข้อ24	107.2333	49.8402	.3292	.8288
ข้อ25	107.3333	47.1264	.5766	.8186
ข้อ26	107.7000	51.1138	.2499	.8311
ข้อ27	107.6000	50.3862	.3563	.8279
ข้อ28	107.4333	50.6678	.3497	.8283

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 28

Alpha = .8330

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายสุวิทย์ เบี้ยวโกฏิ
วัน เดือน ปี เกิด	17 พฤศจิกายน 2516
ภูมิลำเนา	12 หมู่ที่ 8 ตำบลโคกงาม อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน	12 หมู่ที่ 8 ตำบลโคกงาม อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
วุฒิการศึกษา	
พ.ศ. 2539	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏเลย
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2542	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านขุนแม่หยอด อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2545	อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านเขาวง อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2554	ครู คศ.2 โรงเรียนบ้านกง (ประชานุกูล) อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านกง (ประชานุกูล) หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านกง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น